

Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava inimeseõpetuse ainekava

5. klass, 2 ainetundi nädalas, kokku 70 ainetundi

Õpitulemused	Õppesisu
<p>Märkab ja mõistab erisusi oma ja kaaslaste tegevustes, arvamustes.</p> <p>Osaleb koostegevuses erinevat tüüpi dialoogides (teade – küsimus -vastus jne).</p> <p>Selgitab, milliseid enda andmeid võib sõpradele või võõrastele avaldada.</p> <p>Kirjeldab oma käitumist toimunud konfliktsituatsioonis.</p> <p>Kirjeldab plaanile toetudes ning analüüsib ühisvestluses oma ja kaaslaste motsionaalseid seisundeid ning käitumisakte (soovid, tingimused, põhjus, tagajärg).</p>	<p>KÄITUMINE JA SUHTLEMINE</p> <p>Mina: olulisemad isikuandmed, meeldivad ja ebameeldivad tegevused; sarnasused ja erinevused võrreldes eakaaslastega. Enesetutvustamine dialoogis, arvestades vestluspartneri vanust (eakaaslane, täiskasvanu). Suhtlemine võõrastega, milliseid isikuandmeid võib kellele avaldada.</p> <p>Igapäevased suhtlussituatsioonid kodus ja koolis (positiivsed- negatiivsed ettepanekud, konfliktid jne): hindamine (tingimused, põhjus, tagajärg); suhtlemiseesmärkide mõistmine (käsk, korraldus, palve, keeld, teave jne). Vägivaldse (füüsiline, vaimne) käitumise äratundmine, käitumine ohvri ja pealtnägijana.</p> <p>Abivalmidus (vanad inimesed, nooremad kaaslased, erivajadustega inimesed): abivajaja märkamine ja abi pakkumine, abistamine. Abi vajaduse ja enda võimaluste hindamine abi pakkumisel.</p>
<p>Kirjeldab oma välimuse, hügieeni ja tervise eest hoolitsemise võimalusi ning teab hoolitsematuse tagajärgi.</p> <p>Kirjeldab uimastite (alkoholi ja tubaka) mõju õppimisvõimele ja käitumisele.</p> <p>Demonstreerib õpituatsioonis uimastite tarvitamisest keeldumist.</p>	<p>INIMENE JA TERVIS</p> <p>Meeleelundite (nägemis-, kuulmis-, haistmis-, maitsmis-, kompimis- ja lõhnalund) ülesanded, tervishoid. Erivajadustega inimesed (meeleelundite kahjustuste tagajärjel), alternatiivsed suhtlemisvahendid.</p> <p>Enesetunde kirjeldus dialoogis arstiga (levinumad külmetus- ja nakkushaiguste tunnused), ravirežiimi järgimine. Haiguste ennetamine (tervislikud eluviisid). Tervisesport ja liikumine, sportimisvõimalused kodukohas, Eesti tuntumad sportlased. Piisava une ja puhkuse vajalikkus. Valikud toitumisel.</p> <p>Esmaabi põletuse, külmumise, minestuse korral.</p> <p>Uimastid: tubakas, alkohol, narkootikumid (kanep); alkoholi ja tubaka mõju õppimisvõimele ja käitumisele. "Ei" ütlemine uimastitega seotud situatsioonides.</p>
<p>Kirjeldab ühisvestluses oma pere traditsioone ja pühade tähistamist.</p>	<p>PEREKOND JA KODUKOHT</p> <p>Elu maal ja linnas, kodukoha eluolu (levinumad</p>

	<p>tegevusvaldkonnad, ametid jms).</p> <p>Kodukoha rahvariided, rahvariiete kandmine tänapäeval ja minevikus. Kodukoha tähtsamad traditsioonid (laulu- ja tantsupidu jms).</p> <p>Peretraditsioonid (pereliikmete ühised tegevused, peretraditsioonide määratlemine ühisvestluses, sarnasused- erinevused kaaslastega). Pühad ja kombed (ülestõusmispühad, karjalaskepäev, jüripäev, hingedepäev).</p>
<p>Määrab aega minutilise täpsusega ning koostab õpetaja abiga endale otstarbeka ajakulutusega päevakava.</p> <p>Nimetab mitmekesiseid positiivseid vaba aja veetmise võimalusi.</p>	<p>INIMENE JA AEG</p> <p>Aja määramine minutilise täpsusega, kellaaja kahesugune määramine (toetudes ööpäeva osadele).</p> <p>Päeva ja nädala ajakava, vaba aja tegevuste mitmekesisus (positiivsed ja negatiivsed harjumused päevakavas: ajakulu, valikute tegemine jne).</p>
<p>Otsib koostegevuses teavet pilt-teatmeteoset; teadvustab reklaamide eesmärke.</p>	<p>INIMENE JA TEAVE</p> <p>Pilt-teatmeteosed, Internet: kooli kodulehekülj (teabeallikate kasutamine).</p> <p>Reklaamide sisu ja eesmärk.</p>
<p>Mõistab oma kohustusi ja vastutust seoses õppetöoga.</p> <p>Teadvustab oma nõudmiste/soovide sõltuvust vajadustest ja pere sissetulekust.</p>	<p>INIMENE JA TÖÖ, INIMENE JA ASJAD</p> <p>Palgatöö, selle tulemus ja eesmärk, ametis püsimise üldised tingimused (võrdlus õpilase käitumisega koolis).</p> <p>Kulutused peres lapse heaolu eest hoolitsemisel (lapse põhivajadused ja soovid, pere majanduslike võimalustega arvestamine jms), asjade väärtus sõltuvalt nende vajalikkusest. Raha hoidmise viisid: hoiukarp, pank. Raha kogumine.</p>
<p>Kirjeldab vee ja elektri säästliku tarbimise võimalusi kodus ning koolis.</p> <p>Nimetab olmejäätmete käitlemise viise koduses majapidamises.</p> <p>Kirjeldab ja teadvustab pürotehnika väärkasutuse ning pommiähvarduse tegemisega kaasnevat tagajärgi.</p>	<p>INIMENE, SÄÄSTLIKKUS, TURVALISUS</p> <p>Vee ja elektri säästlik tarbimine koolis ja kodus. Olmejäätmete (tava-, taaskasutatavad, ohtlikud jäätmed) käitlemine koduses majapidamises (prügi sorteerimine ja ärapaigutamine, kogumispunktid, jäätmete kompostimine). Liiklusõnnetuste peamised põhjused, liiklusõnnetusest teatamine ja abi kutsumine.</p> <p>Pürotehnika (ost-müük alaealistele,</p>

	kasutamine). Pommiähvarduse tegemisega kaasnevad ohud ja tagajärjed, käitumine pommiähvarduse korral.
--	---

Allikas:

Põiklik, E. *Inimeseõpetus põhikooli lihtsustatud riiklikus õppekavas*. SA Innove. <http://oppekava.innove.ee/kaasav-haridus/>